

Pomnik orła na ławskim stadionie znowu dzieli. Na kilka dni przed wielką niepodległościową rocznicą toczy się spór

data aktualizacji: 2018.11.08

Poranne odsłonięcie tablicy upamiętniającej 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości na pomniku na stadionie miejskim- to pierwszy akcent ławskich uroczystości z okazji przypadającego na niedzielę, 11 listopada Narodowego Święta Niepodległości. Na kilka dni przed tym wydarzeniem, będącym częścią lokalnych obchodów okrągłego historycznego jubileuszu, sprawa stała się przedmiotem sporu i kontrowersji. Chodzi nie o samą tablicę, lecz pomnik, na którym ma zostać umieszczona.

W liście otwartym do mieszkańców **ławianin Leszek Nowak** przekonuje, że monument, znajdujący się na wzniesieniu na stadionie miejskim przy ulicy Sienkiewicza, nie jest do tego właściwym miejscem ze względu na to, że historia pomnika nawiązuje do zbrodniczych totalitaryzmów. Pełna treść listu poniżej.

LIST OTWARTY DO MIESZKAŃCÓW ŁAWY

Nasz list kierujemy do odchodzącego burmistrza Adama Żylińskiego, nowego burmistrza Dawida Kopaczewskiego oraz wszystkich mieszkańców Ławy.

W związku z planowanym przez burmistrza Adama Żylińskiego w dniu 11 listopada

odsłonięciem tablicy pamiątkowej z okazji 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości "Wdzięczna Iława" na pomniku przy stadionie miejskim w Iławie wyrażamy kategoryczny protest i sprzeciw.

Wspomniany wyżej pomnik był wybudowany w Deutsch Eylau przez ludność niemiecką dla uczczenia ofiar I wojny światowej. Po dojściu Hitlera do władzy jego symbolika i znaczenie zmieniło się. Stadion miejski, jak i sam pomnik stały się miejscem najważniejszych zgromadzeń, manifestacji nazistowskich, uroczystości NSDAP, Hitlerjugend w Deutsch Eylau, czyli obecnej Iławy, co jednoznacznie określa jego historyczny charakter.

Po roku 1945 kiedy Polska przeszła pod okupację sowiecką, suscy i iławscy komuniści z PPR i PPS umieścili na wskazanym pomniku własną tablicę upamiętniającą dokonania komunizmu, w tym manifest PKWN z 22 lipca 1944 roku. Do około 2010 roku, przez lata, członkowie iławskiej PZPR i SLD składali pod ww. pomnikiem kwiaty i palili znicze, gloryfikując tym samym zbrodniczy system komunistyczny. Warto dodać, że na iławskim stadionie miejskim PZPR organizowała cyklicznie święta 1 Maja oraz masowe wiece przeciwko strajkującym robotnikom z Solidarności.

Komunizm, który doprowadził w Polsce do wymordowania ponad 100 tysięcy ludzi i zniszczył życie wielu innym, jest prawnie uznany w Polsce za zbrodniczy, a jego propagowanie zakazane.

Szczególnie warto podkreślić, że punktem centralnym iławskiego pomnika, jego zwieńczeniem jest niemiecka „gapa”, która w żaden sposób nie przypomina polskiego, piastowskiego orła, a odnosi się tylko i wyłącznie do symboliki niemieckiego nazizmu.

Umieszczenie na pomniku przy stadionie miejskim w Iławie tablicy pamiątkowej z okazji 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości jest haniebnie, skandaliczne i jest profanacją narodowego święta. Naraża to nas na śmieszność i kompromitację w oczach całej Polski. Czy Iława to tak dziadowskie miasto, że nie stać nas na prawdziwy pomnik, czy musimy korzystać z pozostałości po nazistach i komunistach?

Prosimy wszystkich mieszkańców Iławy o zbojkotowanie działań burmistrza Adama Żylińskiego i aktywny protest w dniu odsłonięcia tablicy. Opisywany pomnik symbolizuje dwa zbrodnicze systemy, które okupowały i mordowały Polaków. Czy teraz w 2018 roku ma symbolizować polską niepodległość?

Sugerujemy doraźnie umieszczenie ww. tablicy pamiątkowej na terenie kościoła Parafii Rzymskokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego lub ratusza miejskiego w Iławie.

Leszek Nowak

Autorowi listu odpowiedział **radny miejski Wiesław Burdyński**, który zaangażowany był w prace związane z tablicą upamiętniającą 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Uważa on przedmiotowy spór za ogromne nieporozumienie. Jego stanowisko, także w całości, przytaczamy poniżej.

W odpowiedzi na list otwarty p. Leszka Nowaka uprzejmie informuję, że w dniu 15.10.2018 r. Rada Miejska w Iławie w zdecydowanej większości podjęła uchwałę dotyczącą treści tablicy i jej umieszczenia na pomniku. Tablica w swym założeniu ma

upamiętnić wdzięczność mieszkańców z tytułu 100 rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Od początku, szeroko rozumianym i zaakceptowanym przez radnych założeniem było to, by w latach kolejnych doprowadzić do gruntownej rewitalizacji terenu w bezpośrednim sąsiedztwie pomnika, jak również przenieść w inne miejsce (przyszłe muzeum Iławy lub cmentarz przy ul. Wyszyńskiego) wzbudzającego kontrowersje orła z rozpostartymi skrzydłami.

Kolejne etapy zagospodarowania terenu mają w naturalny sposób nawiązywać do odnowionego lasu miejskiego z elementami podświetlenia i założenie zieleni na wysokim poziomie.

Radni minionej kadencji mieli zamiar, by ten teren stał się miejscem patriotycznych spotkań Iławian. Wobec powyższego ataku p. Leszka Nowaka (na 4 dni przed zaplanowaną uroczystością) uważam to za ogromne nieporozumienie.

Z poważaniem Wiesław Burdyński (PiS Iława)

Zgodnie z miejskim programem obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości odsłonięcie pamiątkowej tablicy na pomniku na stadionie jest zaplanowane na godzinę 9:30 w niedzielę, 11 listopada. Dzisiaj, 8 listopada, rano na pomniku jeszcze nie było jubileuszowej tablicy, ale według naszych informacji ma dojść do jej odsłonięcia zgodnie z planem.

Tak wygląda tablica, która ma zostać odsłonięta w tę niedzielę.

UZASADNIENIE (z uchwały Rady Miejskiej w Iławie w sprawie wyrażenia zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej na pomniku przy stadionie miejskim przy ul. Sienkiewicza w Iławie)

Radny Rady Miejskiej w Iławie Wiesław Burdyński zwrócił się do Burmistrza Miasta Iławy z wnioskiem o wykorzystanie pomnika znajdującego się na stadionie miejskim przy ul. Sienkiewicza w Iławie w celu uczczenia setnej rocznicy odzyskania niepodległości

przez Polskę. Pomnik stojący na stadionie jest pomnikiem, który został wzniesiony ze składek żołnierzy 59 pułku piechoty w roku 1929 w celu upamiętnienia poległych kolegów - żołnierzy pułku na różnych polach bitewnych. Po zdobyciu Ławy przez wojska radzieckie pomnik został częściowo zniszczony, a w 1948 roku cokół pomnika został wykorzystany w celu propagowania ustroju totalitarnego. W związku z tym w lutym 2018 roku na mocy obowiązującej ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. z 2017 poz. 1389) okolicznościowa tablica została usunięta. Jednakże pomnik stojący na stadionie jest częścią historii naszego miasta, w związku z czym może zostać wykorzystany w celu wyrażenia wdzięczności przez społeczeństwo Ławy za odzyskaną niepodległość.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/56161-pomnik-orla-na-ilawskim-stadionie-znowu-dzieli-na-kilka-dni-przed-wielka-niepodleglosciowa-rocznica-toczy-sie-spor>